

انتقال سفارت آمریکا به اورشلیم

قطعه دوم

امیر فیض- حقوقدان

همانطور که خبرگزاریها پیش بینی میکردند ریل با ارجاع تصمیم آمریکا مبنی بر برسمیت شناختن اورشلیم به عنوان پایتخت اسرائیل با وتوی آمریکا مواجه و ۱۴ کشوری که در این کار پیشقدم بودند با دست خالی در مقابل جامعه جهانی قرار گرفتند.

آنها اکنون امیدوارند که در نشست فوق العاده مجمع عمومی بتوانند خواست خود را دایره محکومیت اقدام آمریکا به رای بگذارند.

اقدام مزبور اگر صورت گیرد یک کار تفننی و ظاهری است و واجد ضمانت اجرا نیست و حتی همان کشورهایی که در مجمع عمومی فوق العاده به دستور جلسه رای مثبت داده اند میتوانند از رای و تصمیمی که گرفته اند، عدول کنند؛ زیرا تصمیمات مجمع عمومی جنبه توصیه را دارد و قوت اجرایی آن در صلاحیت شورای امنیت آن سازمان است.

تنه‌آه منظم و متکی به اصول حقوق بین الملل تشکیل یک کنوانسیون بین المللی است که بصورت عهدنامه بتصویب نمایندگان کشورها و بلافاصله به تائید مجالس قانونگذاری آن کشورها برسد.

◀ نظریه اینکه موضوع اورشلیم قبلاً در شورای امنیت مطرح و قطعنامه ای هم به آن تعلق یافته است.

◀ نظریه اینکه شورای امنیت سازمان ملل حل مسئله اورشلیم را منوط به مذاکره وحل وفصل مناقشات بوسیله اسرائیل وفلسطین شناخته است.

◀ نظریه اینکه اقدام یکطرفه آمریکا درباره شناسایی اورشلیم بعنوان پایتخت اسرائیل تهدیدی برای امنیت و صلح جهانی تلقی میگردد لذا کشورهای امضا کننده این کنوانسیون قبول وتعهد میکنند که:

الف- از شناسایی اورشلیم بعنوان پایتخت اسرائیل امتناع کنند و باریگرتائید شود که موضوع اورشلیم باید از طریق مذاکره بین فلسطینی ها و اسرائیلی ها حل وفصل شود.

ب- اقدام یکطرفه آمریکا دایره به شناسایی اورشلیم بعنوان پایتخت اسرائیل مطرود و امضا کنندگان این کنوانسیون از انتقال سفارت خود از تل آویو به اورشلیم خود داری خواهند کرد.

اشکالات بین المللی

◀ برخی از حقوقدانان بین المللی معتقدند که چون موضوع اقدام یکطرفه آمریکا امری است که به شورای امنیت ارجاع شده است، لذا به اعتبار بند دوم ماده ۱۲ منشور سازمان، مجمع عمومی نمیتواند بصورت فوق العاده تشکیل ونسبت به موضوعی که قبلاً به شورای امنیت ارجاع شده وارد تصمیم گیری بشود.

تصمیم امروز مجمع عمومی به قبول رای گیری نسبت به پیشنهاد مشترک ترکیه و یمن نشان داد که رویه سازمان ملل اعتبار برای آن نظریه حقوقی قائل نیست و سازمان ملل عقیده دارد، مادامی که شورای امنیت در جریان رسیدگی به طرح تصمیم آمریکا بر شناسایی اورشلیم به عنوان پایتخت اسرائیل بوده، موضوع شامل بند دوم ماده ۱۲ میشده ولی اکنون که امر دخالت شورای امنیت مختومه شده شروع اقدام سازمان ملل یعنی طرح موضوع بصورت پیشنهاد کشورهای عضو بلامانع است.

اکنون باید دید که مجمع عمومی سازمان ملل با درخواست تشکیل جلسه فوق العاده و دستور جلسه محکومیت آمریکا چه تصمیمی اتخاذ خواهد کرد.

قبل از انتشار این تحریر، خبر رسید که جلسه فوق العاده مجمع عمومی با اکثریت قریب به اتفاق اقدام یکطرفه آمریکا را محکوم ساخته و همچنان عقیده دارد که اورشلیم نمیتواند پایتخت اسرائیل شناخته شود و انتقال سفارت کشورها به این شهر تأیید نشده است.

قبل از رای گیری آقای ترامپ کشورهای که علیه آمریکا رای بدهند آنها را تهدید به قطع کمک های مالی ساخت و اسرائیل و نماینده آمریکا هم خانم نیکی هیلی سازمان ملل را در موضع تحقیر و اهانت قرار داد که این مورد خود از اعتبار آمریکا در سازمان ملل خواهد کاست و حتی میتوان گفت که اهمیت آن بیشتر از رایی است که علیه آمریکا داده شده است. **تهدید کشورها به رای چیز کم اهمیتی نیست و تاکنون سابقه نداشته است.** فکرمیکنم که شاید بمورد باشد که این موضوع در دستور کار سازمان ملل قرار گیرد تا یا اجرای مرحله عذرخواهی بصورت یک سنت و ضابطه ای باقی نماند.^۱

دربین کشورهای که به دستور جلسه سازمان ملل رای منفی داده اند چند کشور بسیار کوچکی دیده میشوند که آشنای سیاسی نیستند فقط یکی از آنها که به اعتبار زندان گواتمالا شهرت به بدی دارد دیده میشود.^۲

^۱ • آقای ترامپ به سفیر آمریکا خانم هیلی گفته بود همانند دبستان و دبیرستان هر کشوری رای منفی میدهد نامش را بنویسند. انگار کلاس درس است و خانم هیلی مبصر و ارشد کلاس است نام هر کس خلاف عمل میکند را بنویسند و از جیره خوراک او کم بگذارند. ح-ک

^۲ - کشورهایی که به قطعنامه پیشنهادی مصر در رابطه با مخالفت با اورشلیم به عنوان پایتخت اسرائیل رای داده اند. ح-ک

- A: Afghanistan, Albania, Algeria, Andorra, Angola, Armenia, Austria, Azerbaijan
 B: Bahrain, Bangladesh, Barbados, Belarus, Belgium, Belize, Bolivia, Botswana, Brazil, Brunei, Bulgaria, Burkina Faso, Burundi
 C: Cabo Verde, Cambodia, Chad, Chile, China, Comoros, Congo, Costa Rica, Cote d'Ivoire, Cuba, Cyprus, Democratic People's Republic of Korea (North Korea), Denmark, Djibouti, Dominica
 E: Ecuador, Egypt, Eritrea, Estonia, Ethiopia
 F: Finland, France
 G: Gabon, Gambia, Germany, Ghana, Greece, Grenada, Guinea, Guyana
 I: Iceland, India, Indonesia, Iran, Iraq, Ireland, Italy
 J: Japan, Jordan
 K: Kazakhstan, Kuwait, Kyrgyzstan
 L: Laos, Lebanon, Liberia, Libya, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg

اشکالات داخلی

دولت ها که درجریان اعتراض به عمل آمریکا قرار گرفته اند حقیقتا مایل به پیشبرد مقصد وهدف خود نیستند واین تفلها را برای تسکین افکار عمومی مردمشان وتظاهربه جانبداری ازخواست مردم دنیا نشان میدهند.

دولتها با گرایشی که به آمریکا واسرائیل دارند تمایل ورضایتی ندارند که این کاربه صورت تصویب مجلس وعهدنامه بین المللی درآید.

فرض حقوقی

فرض کنید که آمریکا وتو نمیکرد وشورای امنیت رای به محکومیت آمریکا واینکه آمریکا انصراف خودرا ازتصمیم متخذه دائر به رسمیت شناختن اورشلیم انصراف حاصل کند را بصورت قطعنامه ای صادرمیکرد.

ادامه فرض

فرض را ادامه دهیم، که آمریکا علیرغم قطعنامه شورای امنیت به قطعنامه مزبور اعتنائی نکرد تاجائی که شورای امنیت ناچارمیگردید طبق ماده ۴۲ اقداماتی را برآمریکا تحمیل کند که یکی ازآن

M:Madagascar, Malaysia, Maldives, Mali, Malta, Mauritania, Mauritius, Monaco, Montenegro, Morocco, Mozambique

N: Namibia, Nepal, Netherlands, New Zealand, Nicaragua, Niger, Nigeria, Norway

O: Oman

P: Pakistan, Papua New Guinea, Peru, Portugal

Q: Qatar

R: Republic of Korea (South Korea), Russia

S: Saint Vincent and the Grenadines, Saudi Arabia, Senegal, Serbia, Seychelles, Singapore, Slovakia, Slovenia, Somalia, South Africa, Spain, Sri Lanka, Sudan, Suriname, Sweden, Switzerland, Syria

T: Tajikistan, Thailand, The Former Yugoslav Republic of Macedonia, Tunisia, Turkey

U: United Arab Emirates, United Kingdom, United Republic of Tanzania, Uruguay, Uzbekistan

V: Venezuela, Vietnam

Y: Yemen

Z: Zimbabwe

کشورهایی که با تغییر پایتخت اسرائیل موافقت کرده اند (رای منفی داده اند)

G: Guatemala

H: Honduras

I: Israel

M: Marshall Islands, Micronesia

N: Nauru این کشور یک جزیره کوچک در ماکرونزی نزدیک استرالیا است. جزو مشترک المنافع است و بیشتر مردم آنجا را بهایی ها به آیین خودشان در آورده اند. بی دلیل نیست که به نفع اسرائیل رای داده است

P: Palau

T: Togo

U: United States

اقدامات میتوانست قطع رابطه سیاسی کشورها با آمریکا باشد مادام که آمریکا به قطعنامه شورای امنیت عمل نکرده است.

خوب، اگر کار به آنجا کشیده نشده که قطعنامه ای برای تمام کشورهای عضو سازمان این الزام را بوجود آورد که با آمریکا قطع رابطه سیاسی کنند حداقل عموم کشورهایی که با عمل آمریکا مخالفند این حق قانونی و بین المللی را دارند که در روابط سیاسی و تجاریشان با آمریکا تجدید نظر منفی نمایند باین صورت که تا آمریکا از تصمیم اخیر خود عدول نکند روابط سیاسی با آمریکا ادامه نخواهد یافت.

این دستاورد درست است که جامعیت قطعنامه شورای امنیت را ندارد ولی یک تحول عظیم بین المللی بی سابقه ای است که تاثیر آن چندان کمتر از قطعنامه شورای امنیت نیست، زیرا در حال حاضر در بین کشورهای جهان کشور مهمی دیده نمیشود که با تصمیم آمریکا روی موافق داشته باشد.

رقابت ترکیه و مصر

بین کشورهای مصر و ترکیه یک رهبری توأم با رقابت در مورد مقابله با اقدام آمریکا ملاحظه میشود آقای اردوغان در سخنرانی که بمناسبت موضوع اخیر داشت گفت:

انشاء الله آن روز که ما بطور رسمی و با اجازه خداوند سفارت خود را در شرق بیت المقدس افتتاح کنیم نزدیک است.

چنین عوامفریبی تا کنون از هیچ رهبر کشوری دیده نشده است، اجازه خداوند مقصود چیست؟ افتتاح سفارت در شرق اورشلیم اجازه اسرائیل را میخواهد نه خداوند و اسرائیل هم کاملاً حاضر است و بسیار هم خوشحال میشود زیرا تمام بیت المقدس در تصرف عدوانی و ادعای اسرائیل است و اسرائیل آنجا را پایتخت خود میداند.

اردوغان اگر راست میگوید و از عقب واق واق نمیکند انجیرک پایگاه نظامی آمریکا در ترکیه را به بند و بشرط عدول آمریکا از برسمیت شناختن بیت المقدس و انتقال سفارت به آنجا انجیرک را باز کند.